

Språkpolitisk retningslinjer og språktjenester i høyere utdanning

Rådgiver Ellen Margrete Grong

UNIVERSITETET I BERGEN

UiB – eit internasjonalt synlig forskingsuniversitet

- Forskingsuniversitetet
  - 3500 ansatte
  - 13 500 studenter
  - Seks fakulteter
  - 39 institutt og sentre
  - Universitetsbibliotek
  - Bergen museum

Språkpolitikk – mandat for arbeidsgruppe

- Foreslå tiltak som sikrer «parallellspråklighet», dvs, norsk som nasjonalt fagspråk og engelsk som internasjonalt fagspråk i forskning og utdanning.
- Foreslå tiltak som kan styrke at forskning utført ved UiB blir kjent internasjonalt, også i fag som i dag har tradisjon for å publisere på norsk
- Foreslå retningslinjer og krav som sikrer språklig balanse og språklig kompetanse i undervisningstilbudene ved UiB
- Foreslå tiltak som kan styrke bruk av norsk som formidlingspråk, også i fag som i dag har tradisjon for å bruke engelsk.
- Foreslå tiltak som sikrer lett tilgjengelig og god nasjonal og internasjonal profilering av UiB på godt språk, både norsk og engelsk, på nettsider og i informasjonsmateriell.
- Foreslå tiltak som sikrer lett tilgjengelig administrativ informasjon på godt norsk språk og på god engelsk.

Språkpolitisk målsetting ved UiB (2007)

- *Ved Universitetet i Bergen er undervisningsspråket, administrasjonsspråket og det daglege arbeidsspråket til vanleg norsk*
- *Som eit internasjonalt forskingsuniversitet, legg universitetet vekt på at delar av verksemda skjer på engelsk eller andre internasjonale språk*
- *For å ta vare på desse målsetjingane og ansvaret overfor det norske og internasjonale samfunnet, har universitetet som mål å utvikle mest mogleg parallellspråkleg praksis*
- *Det skal praktiserast godt språk både på norsk og på framandspråk*

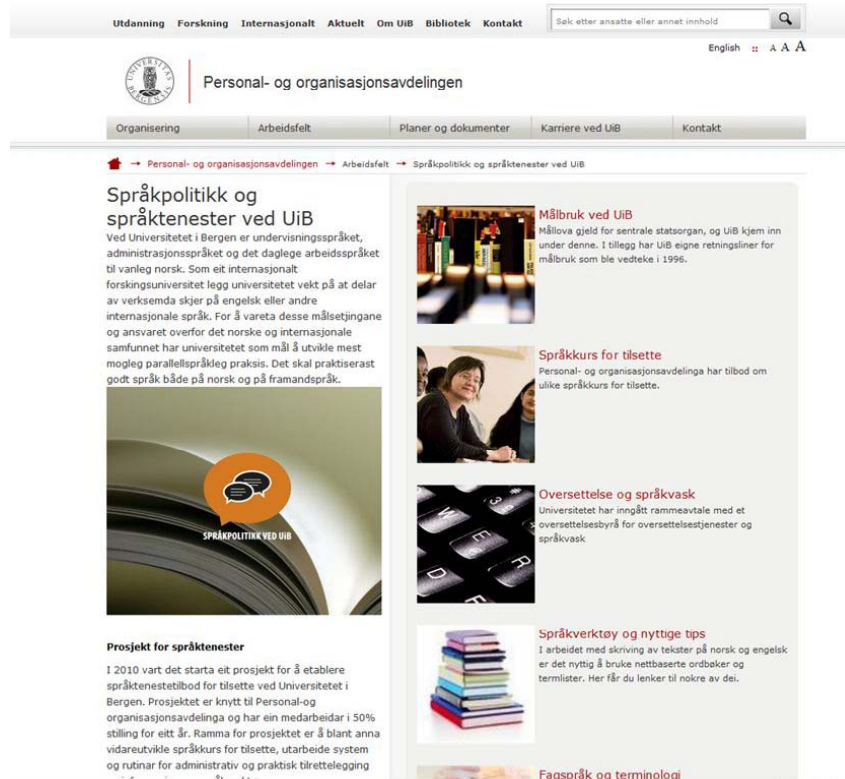
Litt om språktjenesten

- En ansatt i 50% stilling i prosjekt i ett år fra 2010. Forlenga i tre år, i 100% stilling.

En tjeneste for

- å utforme spesielle kurs i engelsk for ulike formål, til forskere og administrativt ansatte
- å administrere tjenester for språkvask
- å arrangere kurs for godt bokmål og nynorsk
- å få til kurs i godt byråkratspråk i ulike genre
- videre arbeid med reglementer
- videre arbeid med skjema og standardtekster

Nettside for språkressurser

The screenshot shows the website for the Personal- and Organizational Department at the University of Bergen. The main heading is "Språkpolitikk og språktjenester ved UiB". Below this, there is a paragraph explaining the university's language policy, emphasizing Norwegian as the working language while also supporting international languages. A large image of a book with a speech bubble icon is titled "SPRÅKPOLITIKK VED UIB". To the right, there are several featured articles with images and titles: "Målbruk ved UiB" (with a photo of a bar), "Språkkurs for tilsette" (with a photo of two people), "Oversettelse og språkvask" (with a photo of a keyboard), and "Språkverktøy og nyttige tips" (with a photo of a stack of books). A footer section titled "Fagspråk og terminologi" is also visible.

- Lett tilgjengelig informasjon for ansatte
- Lenker til regelverk, kurstilbud, ordlister og terminologitjenester
- Skal utvikles videre i takt med nye nettsider for UiB

Målbruk gjennom året - målrapportering

- Språktjenesten har fått ansvar for å koordinere rapporteringen til Språkrådet.
- Har arbeidet med å etablere gode rutiner rundt målrapporteringa
- Prøver å få avdelinger og enheter til å arbeide kontinuerlig gjennom året med språk og måljevnstilling.
- Ansvar ligg hos ledelsen, temaet tas opp i ledermøter.
- Har etablert et godt samarbeid med Språkrådet og andre gode ressurser om informasjon og opplæring.

Hva kan en språktjeneste ikke gjøre:

- Kan ikke oversette og språkvaske for universitetet. Denne tjenesten har universitetet som rammeavtale med et firma. Det er store mengder informasjon som skal oversettes. Studiebrosjyrer, strategiplaner, nettsider, avhandlinger m.m.
- Kan ikke arbeide systematisk med terminologi og fagspråk. Kan hvis ønskelig delta i noe arbeid, men fagmiljøene vil være ansvarlige.
- Kan ikke holde språkkurs selv, men kan planlegge, utvikle og og koordinere.

Ny paragraf i Universitets- og høyskoleloven:

- Ny paragraf 1-7 i universitets- og høyskoleloven:

«[u]niversiteter og høyskoler har ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk».

Hva innebærer dette for hver enkelt institusjon?

- hvem?
- hvordan?

Er det liv laga for en språktjeneste ved UiB?

- Språkarbeid er i dag et prioritert område, støttet av ledelsen. Vil det fortsatt være slik med ny ledelse og nye budsjetter?
- Organisering av det videre arbeidet og involvering av flere er nødvendig. Et språknettverk blir opprettet i organisasjonen høsten 2012 for å samle kompetanse og diskutere veien videre.
- Universiteter i utlandet har enge språksentre med ansatte lærere og forskere (Københavns universitet). Vil det være et mål på sikt?
- Samarbeid med andre høyskoler og universiteter i nettverk?